Sfânta cuvioasă Macrina - Viaţa şi canon

(s.v. 19 iulie / s.n. 1 august)

Sfânta cuvioasă Macrina, sora Sfântului Vasile cel mare (s.v. 19 iulie / s.n. 1 august):

https://www.academia.edu/43777002/Sf%C3%A2nta_cuvioas%C4%83_Macrina_sora_Sf%C3%A2ntului_Vasile_cel_mare_19_iulie_

https://archive.org/details/sf.-macrina

https://www.slideshare.net/slideshow/sf-macrina/237531596

****

Materiale despre Sfânta cuvioasă Macrina:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-cuv-Macrina-(19-iul)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Macrina

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Macrina

&&&

Viaţa Sfintei Macrina

Prolog

1. Forma acestei lucrări pare a fi, după titlul ei, a unei epistole 1, dar ca mărime depăşeşte limitele unei scrisori şi atinge dimensiunea unei întregi povestiri 2. Pledează totuşi în favoarea noastră subiectul despre care mi-ai cerut să scriu, mai amplu decât măsura adecvată a unei scrisori. Nu uiţi fără îndoială, de întâlnirea noastră de atunci, când pregătindu-mă să merg la Ierusalim pentru a împlini o făgăduinţă, spre a vedea în acele locuri urmele venirii în trup a Domnului te-am întâlnit lângă oraşul Antiohia şi am vorbit noi fel de fel. Nu s-ar fi cuvenit ca întâlnirea să se desfăşoare în tăcere de vreme ce chibzuinţa 4 ta stârnea atâtea seminţe de vorbă. Şi aşa de drag se-ntâmplă în astfel de împrejurări, că în curgerea ei vorba ajunge la pomenirea unei vieţi pline de slavă.

O femeie a fost prilejul povestirii noastre. Să-i zic oare femeie...? Căci nu ştiu de se cuvine s-o numesc după fire pe cea ajunsă mai presus de fire 5. Povestirea noastră îşi avea temeiul nu în auzirea altor istorisiri, ci în cele ştiute din experienţă, fapte pe care cuvântul nostru le urmărea întocmai, neluând drept mărturie ce auzisem de la alţii 6. Căci nu era străină neamului nostru pomenita fecioară, încât să fie nevoie să cunoaştem de la altcineva minunile care o priveau, ci era din aceiaşi părinţi cu noi, înmugurită prima din sânul maicii ca un fel de pârgă a roadelor.

Deoarece ai socotit că istorisirea faptelor bune poartă cu sine câştig, ca nu cumva să rămână ascunsă vremurilor de mai târziu şi nici să treacă fără de folos, îngropată în tăcere, viaţa 7 celei care s-a ridicat prin filosofie 8 până la culmea cea mai înaltă a virtuţii omeneşti, am crezut de cuviinţă că este bine să-ţi dau ascultare şi cât mai scurt cu putinţă, să relatez cele întâmplate într-o povestire simplă şi fără pretenţii.

Naşterea

2. Macrina era numele fecioarei, nume de multă vreme slăvit în neamul nostru, încă de pe vremea persecuţiilor, când o altă Macrina, mama tatălui nostrum 9, luptase mărturisind de mai multe ori pe Hristos. Acest nume i s-a dat copilului de

către părinţi. Era cel cunoscut de toată lumea. În taină avea un altul, pe care îl primise în urma unei vedenii.

Înainte de a veni la lumină prin durerile naşterii. Căci şi mama 10 era aşa de virtuoasă şi întru toate supusă voii lui Dumnezeu, îmbrăţişând viaţa feciorelnică şi imaculată, încât nici căsătoria n-a ales-o de bunăvoie. Dar fiindcă era orfană de ambii părinţi şi deosebit de fumoasă la chip, iar faima frumuseţii ei îi stârnea pe mulţi să o ceară în căsătorie, exista primejdia, în cazul în care nu s-ar fi unit de bunăvoie cu cineva, să fie victima unei nedorite violenţe, căci cei răpiţi de frumuseţea ei se pregăteau ei înşişi să o răpească. 11 Şi astfel, pentru a avea un ocrotitor al propriei vieţi, îşi alesese un bărbat cunoscut şi renumit prin sobrietatea caracterului său, şi îndată, cu prima sarcină, deveni mama celei despre care vorbim.

La împlinirea sorocului ca naşterea s-o dezlege de dureri, căzu într-un somn adânc; părea că ţine în braţe copilul pe care îl avea în pântece şi cineva, mai presus de om ca înfăţişare şi ţinută, dădea celei purtate în braţe numele de Tecla, acea Tecla a cărei poveste este mult preţuită de fecioare 12. După ce s-a arătat de trei ori, a dispărut din vedere şi urmă o naştere uşoară. Încât, îndată ce se trezi din somn, văzu realitatea aidoma visului. Aşadar, acesta era numele ei tainic.

Eu cred că apariţia divină a prezis acest lucru nu atât pentru a călăuzi mama în alegerea numelui, cât pentru a proroci modul de viaţă al tinerei şi a arăta, prin identitatea numelor, moduri de viaţă asemănătoare.

Educaţia

3. Copilul creştea, îngrijit mai tot timpul de înseşi mâinile mamei, deşi avea propria doică. Trecând de vârsta prunciei, învăţa cu uşurinţă cele potrivite copiilor şi darurile sale înnăscute străluceau în orice fel de învăţătură spre care ar fi îndreptat-o judecata părintească.

Mama avea mare grijă să nu-şi instruiască fiica cu învăţătura cea comună, din afară, care se învaţă la această primă vârstă, formată în mare parte din opere poetice. Ea gândea ca este ruşine şi cu totul nepotrivit ca patimile femeieşti din tragedii, care au oferit poeţilor subiecte şi izvoare de inspiraţie, necuviinţele din comedii sau pricina nenorocirilor Troiei să slujească spre învăţătură unei naturi fragede şi uşor de modelat, pe care o întinează într-un anume fel aceste istorisiri indecente despre femei. Dar toate câte păreau mai uşor de înţeles la această vârstă din Scriptura de Dumnezeu inspirată, erau spre învăţătură copilei, mai ales din

înţelepciunea lui Solomon, cele ce conduc spre o viaţă morală. Nici Psaltirea nu era lăsată la o parte, rostind-o la ceasurile potrivite: când se ridica din pat, când începea sau înceta lucrul, când se aşeza şi când se ridica de la masă, când mergea la culcare sau se ridica din nou la rugăciune. Peste tot, psalmodierea îi era bun tovarăş, de care nu se despărţea nici o clipă. 13

Renunţarea la căsătorie

4. Cu astfel de îndeletniciri şi altele asemenea, desprinzându-şi mâinile mai ales cu lucrul lânii, a crescut până la doisprezece ani, când floarea tinereţii a început să strălucească din ce în ce mai mult. Apoi, este vrednic de ştiut faptul că nici tăinuita frumuseţe nu a rămas ascunsă, şi nici nu părea cu putinţă să fie în acel ţinut o aşa minune cu care să se poată compara în farmec şi distincţie; nici mâinile pictorilor n-ar fi ajuns s-o poată înfăţişa. Chiar şi această artă potrivită la toate, care se înfruntă cu lucrurile cele mai grele şi încearcă să reprezinte chipurile stihiilor 14 n-ar fi fost în stare să imite aidoma desăvârşita-i frumuseţe 15. De aceea, un val de peţitori se revărsă din toate părţile asupra părinţilor.

Tatăl, om înţelept şi atent să deosebească binele de rău, alese dintre toţi pe un tânăr de frunte în neamul său, care tocmai ieşise de curând de la învăţătură, cunoscut prin cumpătarea sa şi hotărî să-i dea fiica de soţie la împlinirea vârstei legale 16.

Între timp, tânărul da cele mai bune speranţe, oferind tatălui tinerei drept dar de nuntă succesul discursurilor sale, arătându-şi măiestria cuvântului prin pledoariile în favoarea celor sărmani. Dar invidia 17 nărui aceste bune aşteptări, răpindu-l vieţii la o vârstă dureros de tânără.

Alegere a fecioriei

5. Nu-i erau străine copilei cele stabilite de tatăl ei. Când moartea tânărului a pus capăt acestor planuri, găsi de cuviinţă să-şi petreacă restul vieţii pentru sine însăşi 18, luând drept nuntă hotărârea tatălui, ca şi cum s-ar fi împlinit cele gândite. Hotărârea se dovedi mai fermă decât frageda ei vârstă.

Părinţilor, care adesea îi vorbeau de căsătorie din cauza mulţimii peţitorilor atraşi de faima frumuseţii ei le răspundea că este ieşit din comun şi în afara legii să nu fie mulţumită cu singura căsătorie hotărâtă şi să fie silită să se gândească la alta, nunta fiind una după fire, precum moartea şi naşterea sunt una. Afirma că cel hărăzit ei de părinţi nu a murit, ci trăieşte pentru Dumnezeu întru nădejdea învierii şi că nu

poate fi socotit mort, ci plecat într-o ţară îndepărtată, că este lucru afară din cale să nu păstrezi credinţa logodnicului aflat departe.

Cu astfel de cuvinte îi îndepărta pe cei care încercau să o convingă şi gândea că singurul sprijin al acestei bune hotărâri era să nu se depărteze cu nici un chip, nici măcar o clipă de propria mamă, încât aceasta îi spunea adesea că pe ceilalţi copii i-a purtat până la un soroc, iar pe ea o poartă tot timpul păstrând-o într-un anume fel la sânul ei.

Dar şi pentru mamă, petrecerea împreună cu fiica nu era împovorătoare sau fără de folos 19. Nici chiar o mulţime de slujitoare n-ar fi putut ţine locul îngrijirii date de fiică. Mai mult, împlineau una faţă de cealaltă un frumos schimb de daruri: pe de o parte, [mama] se îngrijea de sufletul tinerei, iar pe de altă parte, fiica avea grijă de trupul mamei sale, acoperind în toate slujirea cerută şi adesea îi făcea pâinea cu propriile-i mâini 20. Aceasta era grija ei cea mai mare în timpul rămas după săvârşirea sfintelor slujiri, când credea potrivit modului ei de viaţă să procure hrana necesară mamei prin propria trudă. Mai mult decât atât împărţea cu ea toate grijiile care o apăsau; căci era mama a patru feciori şi cinci fete şi plătea impozite la trei guvernatori, fiindcă moşia se întindea în tot atâtea ţinuturi. De aceea, mama era împărţită între felurite griji - tatăl fiind deja mutat din viaţa aceasta 21 - iar Macrina în toate acestea îi era părtaşă, uşurându-i povara durerilor şi ducând împreună grijile. Şi în timp ce-şi păstra viaţa nepătată prin călăuzirea mamei, de ai cărei ochi era mereu îndreptată, oferea acesteia o pildă vie spre acelaşi ţel zic de filosofie - prin însăşi viaţa ei, atrăgând-o puţin câte puţin către o viaţă mai simplă şi imaterială 22.

Vasile cel mare

6. Tocmai când marna găsise un rost potrivit surorilor, după dorinţa fiecăreia, se întoarse de la învăţătură, după o îndelungată exersare în retorică, şi marele Vasile, fratele celei despre care vorbim 23. Aflându-l peste fire de încântat de preocuparea pentru discursuri şi dispreţuind toate celelalte dregătorii, mai mult, înălţându-se cu fală mai presus decât cei mai străluciţi în magistratură, îl îndreptă degrabă spre idealul filosofiei. Încât a lepădat cu dispreţ gloria discursurilor frumoase şi s-a întors ca un dezertor la acea viaţă înfrânată şi trudnică 24, pregătindu-şi prin deplina neavere o cale fără de piedici întru virtute.

Dar viaţa şi înfăptuirile de mai târziu, prin care a ajuns renumit pretutindeni sub soare cel ce a umbrit cu gloria sa pe toţi care străluciseră în virtute, ne-ar cere mult timp şi o lungă istorisire. Să se întoarcă dar cuvântul meu la cele de mai înainte.

Transformarea casei părinteşti în mănăstire

7. După ce a fost îndepărtat de ele orice prilej al unei vieţi prea materiale, îşi convinge mama să abandoneze modul de viaţă obişnuit, deprinderile aristocratice şi slujirile servitoarelor, cu care se obişnuise până atunci, să devină deopotrivă la cuget cu ceilalţi şi să-şi petreacă viaţa la un loc cu fecioarele pe care le avea cu sine, făcându-le din slujnice şi roabe surori şi egale în cinste.

Acum aş vrea să introduc în povestire o mică paranteză, ca nu cumva să rămână necunoscută o astfel de faptă prin care se vede mai bine măreţia sufletească a fecioarei.

Viaţa lui Naucratios

8. Dintre cei patru fraţi, al doilea după marele Vasile, pe nume Naucratios, era deosebit de toţi ceilalţi prin darurile firii, prin frumuseţea şi puterea corpului, prin repeziciunea şi priceperea în tot lucrul. La douăzeci şi doi de ani oferă în auzul tuturor dovezi ale virtuţilor sale de orator, încât uimeşte toată mulţimea ascultătorilor. Apoi, ca purtat de o divină providenţă 25, dispreţuind tot ce avea, într-un avânt al cugetului se dedică vieţii solitare şi fără de avere, neluând nimic cu el decât pe sine însuşi.

Îl urmă unul dintre servitori, numit Hrysaphios, din prietenie, cât şi din dorinţa de a duce acelaşi mod de viaţă. Petrecea aşadar cu sine însuşi, locuind într-o sihăstrie aproape de Iris 26, un râu care străbate pe la mijloc Pontul, având izvoarele în Armenia, după care îşi îndreaptă cursul prin ţinuturile noastre spre Pontul Euxin. În apropierea acestui râu tânărul găsi un loc acoperit cu pădure deasă, ascuns într-o adâncitură pe o creastă de munte. În care petrecea departe de agitaţia cetăţii, de povara sarcinilor militare şi neodihna vorbăriei din tribunale. Astfel, eliberat de larma vieţii omeneşti, îngrijea cu mâinile sale nişte bătrâni care trăiau în sărăcie şi boală, găsind potrivit felului său de viaţă să-şi asume această grijă. Dat fiind faptul că stăpânea bine tot soiul de practici de vânătoare procura hrană pentru bătrâni şi îşi domolea tinereţea năvalnică prin osteneli. Totodată se supunea cu zel voinţei materne, dacă se întâmpla să-i ceară asta, desăvârşindu-se pe două căi: cu osteneli îşi istovea tinereţea, iar supunându-se faţă de mamă era bine călăuzit spre Dumnezeu prin respectarea poruncilor dumnezeieşti.

9. Şi aşa petrecu cinci ani, fericindu-şi mama cu propria viaţă pe care şi-o rânduia prin cumpătare şi, în acelaşi timp străduindu-se din toată puterea să împlinească voia celei ce-l născuse. Atunci, cred. prin viclenia potrivnicului i se întâmplă mamei o grea şi dureroasă suferinţă, care aduse întregii familii nenorocire şi jale.

Căci Naucratios a fost răpit din viaţă pe neaşteptate, fără ca vreo boală sau altceva din lucrurile obişnuite şi cunoscute că aduc moarte unui tânăr să ne fi pregătit pentru neaşteptata suferinţă. Într-o zi, pornind la vânătoare ca să obţină cele de trebuinţă bătrânilor, este adus acasă mort, împreună cu tovarăşul său Hrysaphios. A alergat cineva şi i-a dezvăluit nenorocirea mamei, aflată departe de locul întâmplării, cale de trei zile. A biruit-o firea pe cea cu totul desăvârşită în virtute, căci sufletul i se strânse fără suflare şi amuţi deodată cu mintea rătăcită de durere, prăbuşindu-se la şocul dureroasei veşti asemenea unui luptător viteaz izbit de o lovitură neaşteptată.

Bărbăţia Macrinei

10. Întru acestea se descoperi virtutea Macrinei. Împotrivindu-se pătimirii 27 cu raţiunea, ea rămase neclintită şi devenind sprijin mamei, o ridică iarăşi din adâncul întristării, călăuzind cu propria tărie şi fermitate sufletul acesteia spre bărbăţie. Mama nu se lăsă însă multă vreme pradă durerii, nici nu suferi fără demnitate, ca femeile de rând, încât să se revolte împotriva răului, să-şi sfâşie hainele, să se văicărească de durere sau să bocească cu gemete tânguitoare, ci îndură în linişte atacurile firii, respingându-le cu ajutorul cugetărilor proprii şi cu cele ale fiicei spre vindecare de rău.

Mai ales în acele împrejurări s-a arătat sufletul nobil şi demn al fecioriei, de vreme ce şi în ea însăşi natura pătimea deopotrivă, căci cel răpit de moarte astfel îi era cel mai drag dintre fraţi. Deasupra firii fiind, [Macrina] ridică prin cugetările ei pe mamă şi o menţinu mai presus de suferinţă, călăuzind-o prin exemplul ei către răbdare şi bărbăţie. Mai mult, viaţa ei pururea înălţându-se prin virtute da prilej mamei să se bucure mai degrabă de binele prezent decât să se întristeze din pricina fiului pierdut.

Viaţa monahală de la Anissa

11. Când pentru mamă grija creşterii copiilor şi preocuparea pentru educaţia şi aşezarea lor a încetat, cea mai mare parte a mijloacelor de existenţă materială au fost împărţite între copii. Atunci, după cum s-a spus mai înainte, traiul fecioarei deveni o pildă a aces-tui chip imaterial de petrecere a vieţii în iubire de înţelepciune. După ce ea însăşi a îndepărtat toate obişnuinţele de până atunci, îşi aduse mama la măsura smereniei sale, pregătind-o să ajungă la o stare de egalitate 28 cu fecioarele, ca prin înlăturarea tuturor diferenţelor de rang din viaţa lor să împartă cu ele şi masa, şi felul de a dormi, şi toate cele ale vieţii.

Aşa de armonioasă le era existenţa, de înaltă înţelepciunea, de nobil felul vieţii în petrecerea zilelor şi a nopţilor, cum nu se poate spune în cuvinte 29. Căci după cum sufletele dezlegate de trupuri prin moarte sunt în acelaşi timp separate de grijile acestei existenţe, tot aşa şi viaţa lor, [a fecioarelor], fiind străină de toate deşertăciunile lumeşti, se armoniza prin imitaţie cu fericitul trai al îngerilor. Nu se vedea la ele mânie, invidie, ură, îngâmfare sau altceva de felul acestora. Era alungată dorinţa celor deşarte: onoruri, slavă, înfumurare, semeţie şi toate asemenea lor. Desfătare le era înfrânarea, slavă să nu fie cunoscute, bogăţie - neaverea şi agoniseala materială era scuturată precum praful de pe haine. Toate preocupările vieţii acesteia erau fără importanţă în afară de cugetarea la cele dumnezeieşti, rugăciunea neîntreruptă şi cântarea neîncetată a psalmilor împărţită în mod egal pe toată durata zilei şi a nopţii. Încât le era şi lucru şi odihnă.
Cine ar putea să înfăţişeze privirii prin cuvinte o asemenea viaţă aflată la limita 30 dintre natura omenească şi cea netrupească? Căci prin faptul că firea lor era eliberată de patimile omeneşti se afla mai presus de om, dar fiindcă se arăta în trup mărginită de formă şi trăia cu ajutorul organelor de simţ era mai prejos de natura îngerească, necorporală. Dar se poate spune că prea puţin se deosebesc, deoarece, trăind în trup, prin asemănare cu puterile netrupeşti, nu erau îngreunate de atracţiile trupului. Dimpotrivă, viaţa le era uşoară şi spirituală, zburând spre înalt împreună cu puterile cereşti 31. Au petrecut nu puţină vreme în felul acesta. înmulţind cu timpul virtuţile, iar cu adaosul binelui descoperit desăvârşeau înţelepciunea prin mai multă puritate.

Petru al Sebastei

12. I-a fost de mare ajutor în atingerea acestui ţel înalt fratele ei Petru 32, cel din urmă vlăstar al părinţilor, care a primit în acelaşi timp şi numele de fiu şi de orfan, căci în ceasul venirii lui la lumină tatăl părăsea această viaţă. Iar sora cea mai mare, despre care este vorba, l-a luat de la doică abia înţărcat, ca să-l crească, dându-i în toate privinţele cea mai înaltă educaţie, exersându-1 din pruncie cu sfintele învăţături, fără să-i dea răgaz sufletului să se încline spre ceva din lucrurile deşarte, l-a fost copilului de toate: părinte, dascăl, pedagog, mamă, sfătuitor la tot binele. L-a crescut în aşa fel, încât a fost prins de idealul înalt al filosofiei înainte de a ajunge la vârsta adolescenţei, pe când înflorea frageda frumuseţe a copilăriei.

Mai mult, avea o înzestrare naturală în tot felul de meşteşuguri care cereau îndemânare, încât fără să fie învăţat de cineva în amănunt, dovedea o pricepere a cărei însuşire ar fi cerut pentru majoritatea timp şi osteneală. Acesta, dispreţuind orice preocupare pentru cele din afară 33, având o înclinaţie firească către orice învăţătură bună, mereu cu ochii aţintiţi la sora sa, care oferea un model spre tot

binele, s-a ridicat într-atât în virtute, încât a fost socotit în această privinţă întocmai cu marele Vasile. Dar acestea se referă la restul vieţii lui. Pe atunci era totul pentru soră şi mamă, împreună lucrând cu ele la acea viaţă îngerească. Când s-a făcut o foamete grea şi foarte mulţi se revărsau de peste tot spre sihăstria în care locuiau, atraşi de faima generozităţii lor. Petru a obţinut prin priceperea sa atât de multă hrană încât pustiul semăna cu un târg din cauza mulţimii celor veniţi.

Moartea Emiliei

13. Întru acestea, după o fericită bătrâneţe, mama s-a mutat la Dumnezeu, sfarşindu-şi zilele în braţele celor doi copii. Este vrednic de pomenire şi felul în care i-a binecuvântat pe copii, pe fiecare din cei absenţi după numele lor. Încât nici unul să nu fie uitat, şi în mod deosebit i-a încredinţat lui Dumnezeu pe cei prezenţi 34.
Luându-i de mână pe cei doi copii aşezaţi de o parte şi de alta a patului ei, a grăit către Dumnezeu aceste ultime cuvinte:
„Iată, Ţie Doamne, şi pârga 35 şi zeciuiala din rodul durerilor mele.
Această întâi născută - pârga, iar zeciuiala - cel din urmă născut.
După Lege îţi sunt consacraţi.
Prinoase ale tale amândoi.
Să coboare sfinţenia Ta asupra rodului meu dintâi şi a celui din urmă", arătând prin aceste cuvinte pe fiică şi pe fiu.

O dată cu terminarea binecuvântării şi-a dat duhul. Mai ceruse copiilor ca, după moarte, trupul sad fie aşezat în acelaşi loc de veci cu al tatălui. După împlinirea celor rânduite, s-au ţinut cu mai multă tărie de filosofie, luptând mereu împotriva vieţii lor proprii 36, umbrind împlinirile de la început cu reuşitele de mai târziu.

14. În acea vreme, marele între sfinţi Vasile a fost ales întâi-stătător al bisericii celei mari din Cezareea 37 şi îndată şi-a adus fratele la slujba preoţiei, consacrându-dud el însuşi pnn ierurgii. În acest fel înaintau într-o viaţă mai sfântă şi mai nobilă, preoţia desăvârşindu-i în filosofie 38.

Opt ani mai târziu, Vasile vestit în toată lumea, s-a mutat din viaţa omenească la Dumnezeu, dând prilej de întristare atât ţinutului natal cât şi întregii lumi. 39.

Din sihăstria ei, Macrina a auzit de nenorocire şi sufletul i s-a îndurerat de o asemenea pierdere. Cum ar fi putut să nu fie atinsă de această suferinţă care îi afecta şi pe duşmanii adevărului, pe păgâni? Se spune că tot aşa este pus la încercare aurul în felurite creuzete, astfel încât ceea ce a rămas necurat din primul

să se cearnă în al doilea şi tot aşa până la ultimul cuptor, unde orice impuritate amestecată cu materia aurului este îndepărtată.

Aurul curat trebuie să fie încercat 40, încât, după trecerea lui prin toate cuptoarele, să nu mai rămână nimic străin. Ceva asemănător s-a întâmplat şi Macrinei a cărei înaltă cugetare i-a fost încercată prin mulţime de necazuri, sufletul rezistând neclintit şi neprihănit. Mai întâi a fost încercată de moartea fratelui Naucratios, apoi de despărţirea de mamă şi a treia oară, când Vasile, fala întregii familii, a părăsit viaţa pământească. A răbdat asemenea unui atlet 41 de neînvins şi a ţinut piept cu fermitate asaltului nenorocirilor.

Vizita lui Grigore

15. Trecuseră aproape nouă luni de la această nenorocire, când a avut loc un sinod al episcopilor în oraşul Antiohia, la care am luat şi eu parte 42. După ce am primit dezlegare să ne întoarcem la slujirea noastră, înainte de împlinirea unui an m-a cuprins dorul pe mine, Grigore, să-mi văd sora. Trecuse multă vreme de când persecuţiile ne-au împiedicat să ne vedem, persecuţii pe care le-am îndurat peste tot, exilat de capii ereziei. Erau la mijloc nu mai puţin de opt ani, în care nu ne văzuserăm. După ce am străbătut aproape tot drumul şi mai aveam doar o zi de călătorie, mi s-a arătat în somn o vedenie care nu prevestea nimic bun despre cele ce urmau să vină.

Visul premonitoriu

Se părea că ţineam în mâini moaşte de martiri care străluceau atât de tare, încât semănau cu o oglindă curată îndreptată spre soare, iar ochii îmi erau orbiţi de sclipirile de lumină iradiind din ele. Mi s-a arătat aceasta de trei ori în cursul unei nopţi, fără a putea pricepe tâlcul ei ascuns. Se prevedeau necazuri pentru sufletul meu şi aşteptam desfăşurarea evenimentelor, ca să înţeleg vedenia.

Aproape de sihăstria în care Macrina îşi petrecea viaţa îngerească şi cerească, am întrebat pe unul dintre servitori dacă fratele nostru a ajuns acolo. Mi s-a răspuns că era plecat în întâmpinarea mea de trei zile, pe alt drum. Am întrebat ce mai face Macrina. Era greu bolnavă şi am grăbit pasul spre a străbate restul drumului cât mai repede. Eram cuprins de tulburare pentru cele ce urmau să se întâmple şi în suflet mi se strecurase o teamă nedesluşită.

Sosirea lui Grigore la Annisa

16. La vestea sosirii noastre, întreaga comunitate a bărbaţilor 43 a venit să ne întâmpine, după obiceiul lor de a primi cu cinste pe cei aşteptaţi cu bucurie. Mai mult, la intrarea în biserică, ne aştepta frumos rânduit un cor de fecioare. După terminarea rugăciunii ele s-au retras, nu înainte de a-şi înclina capul după cuviinţă, pentru binecuvântare. Am observat că n-a rămas pe loc nici una dintre ele şi am înţeles că aceea care le conducea nu era acolo.

Am fost condus în locuinţa Macrinei, apoi ni s-au deschis uşile şi am păşit în acel loc sfânt. Ea era aprinsă de febră şi se odihnea direct pe pământ, fără pat sau aşternut, ci pe o scândură acoperită cu o pătură aspră din păr de capră, cu capul pe o altă scândură pusă de-a curmezişul în aşa fel încât să-i ţină loc de pernă pentru a-i sprijini capul într-o poziţie înclinată, mai puţin obositoare 44.

17. Când m-a văzut lângă uşă s-a ridicat pe un cot dar; sleită de boală, n-a putut să-mi vină în întâmpinare. S-a sprijinit doar cu mâinile pe pământ, ridicându-se cu anevoie ca să-mi cinstească venirea. Am alergat îndată şi i-am prins în mâini faţa căzută la pământ şi am ajutat-o să revină la poziţia obişnuită.

Atunci, cu mâinile 45 înălţate către Dumnezeu, a zis: „Mi-ai dăruit Doamne, această bucurie şi nu mi-ai lăsat neîmplinită dorinţa, căci ai îndemnat pe slujitorul Tău să o cerceteze pe roaba ta". Îşi reţinea suspinul şi se silea pe cât îi era cu putinţă să-şi ascundă respiraţia grea ca să nu-mi împovăreze sufletul întristat. Ba încerca în tot chipul să ne înveselească cu vorbe bune şi prin întrebări pline de tact, ne dăruia şi nouă prilej de bucurie.

Aşa am ajuns să-l pomenim pe marele Vasile. Sufletul mi s-a tulburat, faţa mi s-a mâhnit şi lacrimi mi-au izvorât din ochi. Dar Macrina se străduia într-atât să nu fie doborâtă de jalea noastră. Încât această pomenire i-a fost motiv pentru o mai profundă cugetare. A început a cuvânta despre natura omenească şi despre dumnezeiasca iconomie ascunsă în întristări, a dezvăluit prin cuvânt cele privitoare la viaţa de apoi ca şi inspirată de Duhul Sfânt. Mi se părea că sufletul mi se înalţă, călăuzit de cuvintele ei, aşezându-se înăuntrul locaşurilor cereşti.

Un Iov feminine

18. Era ca în istorisirea despre Iov 46 care cuprins din toate părţile de putreziciunea rănilor, cu trupul năpădit de abcese, nu-şi lasă simţirea pătrunsă de durere, ci, prin meditaţie, durerea rămânea în trup, iar sufletul cu nimic slăbit, nu înceta să cugete cele înalte. Astfel o vedeam şi pe slăvita Macrina care, deşi febra îi topise puterile firii şi o apropia de moarte, ca răcorită de rouă, fără piedică, contempla [realităţile]

divine. Dacă nu s-ar întinde la nesfârşit povestea noastră, aş scrie pe îndelete despre toate; cum se avânta prin cuvânt, lămurindu-ne cauza vieţuirii în trup a sufletului, despre rostul omului, de ce este muritor, de unde vine moartea şi cum este dezlegarea de această viaţă pentru cealaltă viaţă 47. Despre toate acestea vorbea clar şi coerent ca inspirită 48 de Duhul Sfânt şi cuvintele îi veneau cu uşurinţă, ca apele unui pârâu care curge liniştit la vale.

19. Îmi zice într-un târziu: „E timpul, frate, să-ţi odihneşti puţin trupul de multa osteneală a călătoriei". Pentru mine însă era o mare şi adevărată bucurie să-i aud cuvintele sublime. Dar pentru că aşa voia şi pentru că trebuia să mă supun celei care m-a crescut, m-am retras să mă odihnesc sub o umbră deasă 49, într-o mică grădină din apropiere unde se afla un loc anume pregătit. Era cu neputinţă să mă bucur, căci sufletul îmi era copleşit de iminenţa necazurilor. Prin cele prezente mi se limpezea vedenia avută înainte, cu moaştele de sfânt martir, mort pentru păcat, strălucindde locuirea într-însele a Duhului Sfânt.

Am povestit toate acestea unuia dintre cei ce ascultaseră primii despre vedenie şi ne-am întristat mai mult cuprinşi de amare presimţiri. Nu ştiu cum, parcă înţelegând gândurile noastre Macrina ne-a trimis veşti bune, ne-a încurajat să avem nădejde în ceea ce o priveşte fiindcă se simte mai bine. Nu spunea acest lucru spre amăgirea noastră, ci pentru că aşa era, cu toate că noi nu înţelegeam bine despre ce este vorba.

După cum un atlet, care îşi întrece adversarul şi se apropie de linia de sosire şi de cununa victoriei drept răsplată, e cuprins dinainte de bucurie, ca şi cum ar fi obţinut-o, şi face semne anunţând victoria prietenilor din stadion, la fel Macrina ne da bune speranţe des-pre sine pe măsura apropierii de „încununarea chemării de sus “, zicând asemenea apostolului: „îmi este pregătită cununa dreptăţii pe care mi-o va da Dreptul Judecător ", căci „lupta cea bună am luptat, credinţa am păzit-o, alergarea mi-am sfârşit-o". La auzul veştilor bune ne-am liniştit şi am început să mâncăm din cele puse înainte. Până într-atât de atentă a fost Macrina, încât ne-a pregătit multe şi felurite gustări.

20. Când am fost din nou împreună, căci avea grijă să nu rămânem singuri, a început să-şi amintească viaţa de la tinereţe, ca într-o poveste, pe rând, câte ţinea minte despre părinţi înainte de a mă fi născut eu, cât şi cele ce au urmat după aceea. Rostul acestei aduceri aminte era să-i mulţumească 50 lui Dumnezeu.

Viaţa părinţilor noştri era remarcabilă nu atât prin strălucirea şi faima bogăţiei, cât pentru ajutorul venit din iubirea de oameni a lui Dumnezeu. Părinţii tatălui au fost

prigoniţi pentru mărturisirea lui Hristos, iar bunicul mamei a pierit din mânie împărătească şi averea i-a fost împărţită altor stăpâni 51. Cu toate acestea, prin credinţă le-a sporit atât de mult bogăţia încât nu se mai putea găsi nimeni în acele vremuri care să-i întreacă. Apoi averea s-a împărţit la nouă, după numărul moştenitorilor şi, cu binecuvântare dumnezeiască, partea fiecăruia dintre copii a ajuns să întreacă toată averea părintească. Din ce i-a revenit în urma împărţirii egale între fraţi, Macrina nu a păstrat nimic, ci a dat totul spre administrare preotului, conform poruncii evanghelice 52. Prin mila lui Dumnezeu i s-a rânduit viaţa în aşa fel încât niciodată nu şi-a oprit mâinile de la lucrarea poruncilor, nici nu şi-a pus speranţa în vreun om, iar mijloacele pentru o viaţă decentă nu le-a obţinut din binefacerile sau darurile 53 oamenilor. Uşa n-a închis-o celor care cereau, nici nu-i căuta pe binefăcători, căci binecuvântarea lui Dumnezeu sporea în ascuns, ca pe seminţe, roadele muncii sale preschimbându-le în belşug.

21. I-am povestit la rândul meu necazurile prin care am trecut: mai întâi, exilat pentru dreapta credinţă de împăratul Valens, apoi dezbinarea dintre biserici ne-a chemat la luptă şi osteneli. „Nu încetezi mi-a spus - să fii nerecunoscător pentru darurile lui Dumnezeu. Nu-ţi vindeci odată sufletul de nemulţumire. Nu te mai compara cu părinţii tăi, chiar dacă în faţa lumii este spre laudă să fii de neam bun şi bine educat. Pe vremea aceea, tatăl nostru era renumit pentru educaţia lui aleasă. Dar faima lui trecea de judecătoriile din regiune. Lui îi era de ajuns să fie cunoscut în patria sa, deşi era mai presus de toţi ceilalţi prin arta elocinţei. Iar tu eşti vestit în cetăţi, la popoare şi neamuri îndepărtate şi bisericile te cheamă pentru îndreptarea credinţei 54 şi totuşi nu-ţi vezi darul, nici nu cunoşti cauza unui aşa de mare bine. Oare nu rugăciunile părinţilor sunt cele care te înalţă, căci tu din tine însuţi, nu eşti deloc înzestrat, sau prea puţin.”

Moartea Macrinei şi rugăciunea finală

22. Ascultând-o, aş fi vrut ca ziua să se prelungească şi să nu înceteze a ne bucura auzul, dar ecoul psalmilor ne chema la slujba de seară. După ce ne-a trimis la biserică, Macrina s-a retras în rugăciune aproape de Dumnezeu. Între timp s-a înnoptat. A doua zi a fost limpede pentru mine, văzând-o, că este cea din urmă zi a vieţii ei. Toată vlaga firii îi era consumată de febră. Macrina încerca, observând slăbiciunea minţii noastre, să ne îndepărteze de trista aşteptare şi ne alunga supărarea din suflet prin vorbe bune, dar cu respiraţia scurtă şi grea.

Sufletul îmi sta la îndoială în această împrejurare. Pe de o parte, firea îmi era împovărată de tristeţe, pentru că mă aşteptam să nu mai aud acest glas de acum înainte şi nu mai aveam nici o speranţă că Macrina, mândria familiei noastre, va

mai zăbovi printre noi. Pe de altă parte, sufletul era plin de entuziasm pentru cele întâmplate, martor al desăvârşirii naturii comune.

Căci a nu simţi nimic, în agonie fiind, ci dimpotrivă, a cugeta frumos 55 la calea aleasă de la început până la ultima suflare, nu mi se părea a fi lucru omenesc, ci îngeresc. Doar un înger îşi poate asuma providenţial o formă omenească, neavând nici o legătură cu viaţa trupească. Astfel, nu era de mirare că îşi păstra gândul netulburat şi neataşat de trup şi de suferinţele acestuia. Mi se arăta dumnezeiasca şi curata iubire pentru Mirele cel nevăzut, iubire pe care o întreţinea, pe ascuns, în intimitatea sufletului şi dezvăluia celor prezenţi dorinţa inimii ei de a se grăbi spre cel iubit. Drumul ei se îndrepta spre cel dorit şi nici una dintre plăcerile acestei vieţi nu-i abătea privirea de la ţel.

23. A trecut o bună parte din zi şi soarele era spre asfinţit. Dorinţa n-o părăsea ci, pe măsură ce se apropia sfârşitul, pe măsură ce înainta în contemplarea frumuseţii Mirelui, năzuia spre Cel iubit cu tot mai mare încordare, fără a ne grăi nouă celor de faţă nimic, ci numai Aceluia, singurul spre care îşi aţintea nestrămutat privirea. Patul i-a fost întors spre răsărit şi ea, încetând să ne mai vorbească, I se adresa doar lui Dumnezeu, prin rugăciune, implorându-L cu mâinile ridicate şi cu glas murmurat, încât noi abia înţelegeam cele rostite 56. Aceasta era rugăciunea şi fără îndoială că se înălţa spre Dumnezeu şi de El era ascultată.

24. Spunea:
„Doamne, Tu m-ai izbăvit de teama de moarte.
Tu ai făcut din sfârşitul acestei vieţi începutul vieţii adevărate.
Tu odihneşti în somn, pentru o vreme, trupurile noastre şi din nou le vei trezi la glasul trâmbiţei de pe urmă.
Tu dai pământului lutul nostru pe care cu mâinile Tale l-ai plăsmuit, şi aceasta va da înapoi ce i-a dat în păstrare, după ce vei schimba în nemurire şi frumuseţe ceea ce în noi este muritor şi urât.
Tu ne-ai mântuit de blestem şi de păcat, făcându-Te şi păcat şi blestem pentru noi.
Tu ai zdrobit capul balaurului care l-a înghiţit pe om târându-l în prăpastia neascultării.
Tu ne-ai deschis spre înviere, biruind porţile iadului şi lăsându-l neputincios pe diavolul care avea putere asupra morţii.
Tu ai dat pecetea Sfintei Cruci celor ce se tem de Tine, pentru nimicirea potrivnicului şi înălţarea vieţilor noastre.
Dumnezeule veşnic, spre Care m-am îndreptat din sânul maicii mele, pe Tine Te-a iubit sufletul meu din toată puterea, Căruia din tinereţe mi-am dăruit şi trupul şi

sufletul, trimite-mi înger de lumină 57 care să mă călăuzească spre locul răcoros în care se găseşte apa odihnei, la sânul sfinţilor părinţi.
Tu, Cel care ai frânt sabia de foc 58 şi pe omul răstignit împreună cu Tine l-ai redat Paradisului când s-a încredinţat milostivirii Tale, adu-Ţi aminte de mine în împărăţia Ta, că şi eu m-am răstignit împreună cu Tine.
Străpunge cu frica Ta trupul meu 59, că de judecata Ta m-am temut. Abisul cel înfricoşător să nu mă despartă de aleşii Tăi, nici vrăjmaşul să nu mi se împotrivească pe cale, nici să nu-mi fie găsit păcat înaintea ochilor Tăi. Dacă am păcătuit cu ceva, înşelată de slăbiciunea firii, în cuvânt, în faptă sau cu gândul, Tu, Cel ce ai puterea aici pe pământ să ierţi păcatele, iartă-mi şi mie ca să pot răsufla şi să mă aflu înaintea Ta despovărată de trup, neavând pe faţa sufletului meu nici pete, nici riduri, ci fără de prihană şi curat să fie primit sufletul meu în mâinile Tale, precum tămâia înaintea feţei Tale".

25. În timp ce spunea acestea, şi-a pecetluit cu semnul crucii ochii, gura şi pieptul. Puţin câte puţin gura i se usca din pricina febrei şi nu mai putea articula limpede nici un cuvânt. Glasul i se stingea şi numai după mişcarea buzelor şi a mâinilor cunoşteam că se afla în rugăciune. Între timp s-a înserat şi a fost adusă o lampă. Ea a deschis larg ochii îndreptându-i spre lumină, şi da de înţeles că doreşte să participe la rugăciunea vecerniei. Dar glasul îi era stins şi doar cu buzele, mişcate de o pornire lăuntrică, cu mâinile şi mai ales cu inima îşi împlinea dorirea. După vecernie ne-a arătat că şi-a sfârşit rugăciunea, făcându-şi semnul crucii cu mâna, apoi, după o respiraţie profundă şi-a săvârşit, o dată cu rugăciunea, şi viaţa. De acum se odihnea liniştită şi fără suflare.

Mi-am adus aminte în acea clipă că încă de la prima noastră întâlnire m-a rugat să-i îngrijesc trupul după datină şi să-i închid ochii cu mâinile mele. Paralizat de durere, mi-am apropiat mâna de sfânta ei faţă ca să nu mă arăt nepăsător la rugămintea ei. Dar ochii nu aveau nevoie să-i fie închişi, pleoapele acoperindu-i ca într-un dulce somn. Cu gura închisă în mod firesc şi cu mâinile frumos împreunate pe piept, întreaga ţinută a corpului era de la sine în armonie şi nu avea nevoie de nici un fel de îngrijire 60.

26. În ceea ce mă priveşte, sufletul îmi era într-o îndoită suferinţă: pe de o parte, din cauza celor ce vedeam, iar pe de alta, din cauza suspinelor jalnice ale fecioarelor. Căci până acum ele îşi păstraseră cu tărie calmul, zăvorându-şi în suflete durerea şi înăbuşindu-şi pornirea de a plânge, de teama Macrinei, ca nu cumva să-şi întristeze învăţătoarea prin vreun strigăt nestăpânit izbucnit între ele, ca şi cum s-ar fi temut de reproşul chipului ei fără de glas.

Părea că un foc arde înăuntrul sufletelor lor, până când durerea n-a mai putut fi înăbuşită şi a izbucnit deodată un strigăt ascuţit şi sfâşietor, încât mi-am pierdut cu totul judecata, înecat de suferinţă ca de un torent subteran care izbucneşte vijelios, lăsând toate grijile înmormântării, m-am abandonat cu totul plânsului.

Îmi părea îndreptăţită şi binecuvântată izbucnirea de durere a fecioarelor. Căci nu o pierdere obişnuită, un ataşament trupesc sau altceva asemănător pentru care oamenii îşi pierd firea în nenorociri, le făcea să sufere, ci strigau şi plângeau ca şi cum ar fi fost despărţite de nădejdea în Dumnezeu şi de mântuirea sufletelor. Aşa ziceau în jalea lor: “S-a stins făclia ochilor noştri, ne-a fost luată lumina care ne călăuzea sufletele, s-a nimicit tăria vieţii noastre, ne-a fost luată pecetea nemuririi, ruptă legătura păcii, zdrobit spirjinul celor neputincioşi, răpită grija faţă de cei slabi; împreună cu tine noaptea ne era zi luminată de viaţa ta neprihănită, acum şi ziua s-a preschimbat în beznă".

Fecioarele pe care le adunase de pe drumuri în vremea foametei, pe care le-a hrănit şi le-a călăuzit spre o viaţă desăvârşită şi curată erau cel mai greu încercate de durere, numind-o „maică” şi „doică".

27. Apoi, ca şi cum sufletul mi-ar fi revenit dintr-un abis, mi-am aţintit privirea spre Macrina, ca mustrat pentru dezordinea celor zguduiţi de bocet. „Priviţi spre ea, am zis cu glas mare către fecioare, şi amintiţi-vă de sfaturile ei prin care aţi fost învăţate să vă purtaţi frumos şi demn în orice împrejurare. Unul este ceasul pe care sufletul ei ales l-a rânduit lacrimilor: este ceasul rugăciunii. Începeţi de acum a lăcrima, preschimbând bocetele în psalmodiere”.

Aceste cuvinte le-am zis cu voce mai ridicată, ca să pot acoperi vaietele. După aceea, le-am poruncit să se retragă puţin într-o locuinţă din apropiere şi să rămână cele care îi slujiseră de bunăvoie în timpul vieţii.

28. Era printre ele o nobilă femeie, cunoscută prin avere şi prin neamul bun, vestită încă din tinereţe pentru frumuseţea ei trupească şi pentru ţinuta aleasă. A fost căsătorită cu un bărbat de rang înalt, cu care a trăit puţină vreme. Dezlegată de căsătorie, nu după mult timp şi-a făcut-o călăuzitoare şi ocrotitoare a văduviei pe Sfânta Macrina 61. Cea mai mare parte a timpului o petrecea împreună cu fecioarele, învăţând de la ele viaţa virtuoasă. Numele ei era Vetiana, al cărei tată se numea Araxios. membru al senatului. I-am zis: „Cred că nu va vedea nimeni cu ochi răi faptul că îi vom împodobi trupul şi vom înveli acest corp curat şi fără de pată în giulgiuri strălucitoare”. A răspuns: “Ar trebui să aflăm ce-ar spune Sfânta Macrina că este bine şi potrivit cu această ocazie, căci nu s-ar cuveni să facem ceva

contrar dorinţelor ei. Dar toate câte sunt plăcute şi primite de Dumnezeu, vor fi îndrăgite şi de ea”.

29. Având în minte acest gând, am întâlnit între fecioare o diaconiţă, care era în fruntea corului 62, numită Lampadion. Ea spunea că ştie bine despre cele hotărâte de Macrina în vederea înmormântării. Am întrebat-o, prin urmare, ce ştie. Mi-a spus printre lacrimi: „Şi-a pregătit drept podoabă o viaţă curată, care i-a fost şi înfrumuseţare vieţii şi pregătire pentru moarte. Iar câte sunt pentru împodobirea trupului nici nu le-a acceptat în timpul vieţii, nici nu le-a pus deoparte pentru a le folosi acum. De aceea nouă nu ne este îngăduit să facem nimic mai mult decât ceea ce este deja pregătit”.

Eu am zis: „Oare nu este cu putinţă să găsim ceva pus deoparte cu care să o putem împodobi?” „Despre ce lucruri tăinuite întrebi? - a întrebat Vetiana. Toate sunt în mâinile tale; iată haina, iată voalul pentru acoperirea capului şi încălţămintea uzată 63. Asta-i bogăţia. asta-i averea. Nimic în afara celor arătate nu este pus deoparte în vreun cufăr ascuns sau în vreo hrubă tainică. Ea nu ştia decât o singură tainiţă pentru bogăţia ei: cea din ceruri. Acolo îi sunt păstrate toate, nimic n-a lăsat pe pământ". Atunci eu i-am zis: „Ce crezi, oare va fi împotriva vrerii ei să-i ofer câte ceva din cele pregătite pentru propria-mi înmormântare?" „De-ar trăi ar primi bucuroasă acest dar din partea ta, din două motive: pentru cinstea preoţiei la care a ţinut mereu şi datorită înrudirii naturale. N-ar socoti străin nimic de la fratele ei. Este şi motivul cererii ei de a-i fi îngrijit trupul de mâinile tale".

30. După ce s-au hotărât toate acestea şi trebuia să învelim în giulgiu trupul sfânt, ne-am împărţit sarcinile între noi. În ce mă priveşte, am poruncit unuia dintre însoţitori să-mi aducă veşmântul. Mai sus pomenita Vetiana i-a aranjat capul cu mâinile. Apoi îmi zise, arătând spre gâtul ei: „Uite cu ce lănţişor este împodobită!" În timp ce vorbea, i l-a desfăcut şi îmi arătă o cruce de fier şi un inel din acelaşi material. Amândouă, prinse într-un lanţ subţire se aflau pe piept în dreptul inimii 64. Eu am răspuns: „Tu ţine crucea ca ocrotitoare, mie îmi este de ajuns inelul, căci şi în pecetea acestuia a fost gravată o cruce". Privind spre el, femeia îmi spuse din nou: „Alegerea ta nu-i greşită, căci inelul a fost încrustat şi adăposteşte o părticică din lemnul vieţii, astfel încât crucea gravată deasupra arată ceea ce se află dedesubt".

Miracolul ascuns

31 . Porunca Macrinei de a-i înveşmânta sfântul trup mi s-a impus ca datorie. Era prezentă şi împărţea cu mine această sarcină Vetiana, cu care moştenisem împreună „bogăţia” Macrinei.

Îmi zise: „Să nu treacă neobservată pentru nimeni bogăţia săvârşită de ea”.

„Ce minune?", am întrebat eu.

Ea, dezgolindu-i puţin pieptul, zise: „Vezi acest mic semn aproape imperceptibil? Pare o zgârietură făcută cu un ac subţire". În acelaşi timp apropiase făclia de semnul arătat.

„Şi ce-i de mirare, am zis eu, dacă are un semn în această parte a trupului?” „ba rămas pe corp ca amintire a unui mare ajutor de la Dumnezeu. Cândva i-a crescut aici o tumoare nevindecabilă. Era la fel de primejdios să fie lăsată să crească în voie ori să fi îndepărtată chirurgical, din cauza vecinătăţii inimii. Mama ei, [Emilia], a rugat-o şi a stăruit mult să primească îngrijirea unui medic, deoarece şi această artă este lăsată de Dumnezeu spre salvare oamenilor . Dar, Macrina credea că a-şi dezgoli chiar puţin trupul unor ochi străini era mai greu de suportat decât durerea 65.
Într-o seară, după ce a terminat să-i dea mamei cu mâinile sale îngrijirile obişnuite, a mers în capelă şi a rămas toată noaptea prosternată înaintea lui Dumnezeu Atotvindecătorul. Apoi a folosit drept leac tina înmuiată de lacrimile căzute pe pământ, în timp ce se ruga.

Mamei descurajate, care o tot îndemna să se arate medicului, i-a spus că îi era de ajuns pentru vindecare dacă îi va face cu propria mână semnul Sfintei cruci pe locul bolnav. Îndată ce mama şi-a îndreptat mâna spre sân şi i-a însemnat locul cu semnul crucii 66, boala a dispărut. Eu cred că acest mic semn a apărut în locul groaznicei tumori şi a rămas până la sfârşit ca să fie un indiciu al bunătăţii divine, prilej de necurmată recunoştinţă către Dumnezeu

32. După ce am sfârşit îngrijirile noastre şi am împodobit corpul cu cele aflate la îndemână, diaconiţa mi-a spus iarăşi: „Nu se cuvine să fie văzută de ochii fecioarelor gătită ca o mireasă. Am eu un veşmânt negru de la mama voastră, ca nu cumva această înfăţişare sfântă să strălucească prin frumuseţea împrumutată de la îmbrăcămintea din afară". Am găsit bun sfatul ei şi am aşternut deasupra haina cea neagră. Dar [Macrina] strălucea chiar şi aşa prin puterea lui Dumnezeu, care a adăugat trupului şi acest har. Încât părea că iradiază o lumină strălucitoare din frumuseţea ei întocmai cu viziunea nocturnă de mai înainte.

33. În timp ce noi ne îngrijeam de aceste lucruri, din toate părţile se auzeau confuz bocete şi cântări de psalmi. Nu ştiu cum, deodată, s-a răspândit peste tot vestea morţii şi toţi vecinii au început să se reverse pentru a lua parte la înmormântare. încât locuinţa devenise neîncăpătoare. Noaptea s-a sfârşit în priveghere cu cântări ca la sărbătorirea martirilor. Abia când s-au ivit zorile, mulţimea celor ce veniseră din toate ţinuturile învecinate - bărbaţi şi femei - au tulburat cu vaietele lor psalmodierea.

În ce mă priveşte, deşi eram cu sufletul împovărat de durere din cauza nenorocirii, mă gândeam totuşi, pe cât îmi era cu putinţă, să nu fie nimic lăsat la o parte din cele cuvenite în astfel de ocazii. Am despărţit mulţimea sosită, amestecând femeile cu corul de fecioare şi pe bărbaţi cu ceata monahilor. Am făcut o singură armonie şi un singur ritm din amândouă, ca într-un coral, sunând frumos prin participarea tuturor la o singură cântare 67. Pe măsură ce ziua înainta şi locul din jurul sihăstriei devenea tot mai strâmt pentru mulţimea celor veniţi, întâistătătorul ţinutului, anume episcopul Araxios (prezent cu mulţimea clerului) a poruncit să înainteze încet cortegiul. Calea era destul de lungă şi poporul înainta cu greu. A mai poruncit ca sicriul să fie purtat de către clericii care îl însoţeau.

34. După ce s-au hotărât cele de cuviinţă şi s-a trecut la împlinirea lor, eu am luat sicriul pe umăr şi l-am invitat pe Araxios de cealaltă parte, în timp ce alţi doi clerici de vază l-au sprijinit în partea din spate. Încet-încet ne-am pus în mişcare şi, pe măsură ce înaintau cei din faţă, îi urmam şi noi pas cu pas. Poporul se înghesuia în jurul sicriului, însetat de sfânta privelişte, şi nu ne era uşor să ne facem loc. De o parte şi de alta, în două şiruri lungi era mulţimea de diaconi şi slujitori, mergând în ordine, cu lumânări de ceară 68 în mâini. Era o atmosferă solemnă, de procesiune, căci de la început până la sfârşit se psalmodia la unison ca în cântarea celor trei tineri. Erau şapte sau opt stadii între sihăstrie şi capela sfinţilor martiri, în care erau aşezate şi trupurile părinţilor noştri. Cu greu am străbătut acest drum trecându-ne aproape toată ziua, căci mulţimea care mergea împreună cu noi, şi care sporea mereu, nu ne îngăduia să înaintăm firesc.

Odată ajunşi în capelă, am depus sicriul şi am început îndată să ne rugăm; rugăciunea a dat poporului prilej de multă plângere. După încetarea psalmodiei, pe când fecioarele priveau acel chip sfânt, şi se deschidea cripta părinţilor, unde ne hotărâserăm s-o îngropăm, una dintre fecioare a început să ţipe dezlănţuit, că din acest ceas nu vom mai vedea niciodată faţa sfântă. îndată, şi celelalte fecioare au început să strige cu ea şi confuzia a risipit psalmodierea frumoasă şi calmă, căci toţi erau zdrobiţi de jale. Cu greu am reuşit să facem linişte şi cantorul a dat

semnalul pentru rugăciune, zicând cântările obişnuite în biserică. Poporul a început rugăciunea.

35. După ce a luat sfârşit cuvenita rugăciune, m-a cuprins teama ca nu cumva să calc prin ceva porunca dumnezeiască care interzice să dezgoleşti ruşinea tatălui şi a mamei tale. Cum voi fi iertat de păcatul vederii ruşinii comune a firii omeneşti în trupurile descompuse, degradate, transformate într-o masă informă, oribilă, respingătoare a părinţilor mei? Cugetând eu aşa şi cu teama că blestemul lui Noe contra fiilor săi mă va lovi şi pe mine, am înţeles chiar din această istorie ce trebuie să fac. Corpurile au fost acoperite cu un linţoliu care a fost întins de-a lungul sicriului, înainte de a se desface capacele. Astfel, după ce am acoperit cu pânză trupurile, am ridicat împreună cu episcopul locului, de care am mai amintit, acel sfânt trup şi l-am aşezat întins lângă al mamei, săvârşind o rugăciune comună pentru amândouă. Căci amândouă ceruseră de la Dumnezeu toată viaţa lor, într-un glas, să le fie reunite trupurile neînsufleţite şi comuniunea din timpul vieţii să nu fie întreruptă nici de moarte 69.

Minunea

36. După îndeplinirea tuturor celor hotărâte pentru înmormântare, când trebuia să ne întoarcem, am căzut la pământ şi arn sărutat ţărâna mormântului. Apoi m-am întors trist şi înlăcrimat, gândindu-mă că viaţa mi-a fost despărţită de un atât de mare bine. Pe cale m-a întâmpinat cu prietenie un bărbat cu grad însemnat în armată dintr-o garnizoană din Pont, numită Sebastopolis. A fost foarte mâhnit auzind de nenorocirea noastră, căci era dintre ai casei, şi a adăugat încă o relatare a unei minuni săvârşite de Macrina, pe care o voi menţiona înainte de a termina povestirea. După ce a încetat plângerea şi am reluat convorbirea, îmi zise: „Ascultă şi vezi ce suflet mare şi bun s-a mutat din viaţa aceasta”. Şi a început a povesti:

37. Mi s-a stârnit într-o bună zi dorinţa să merg împreună cu soţia mea în frontisteriul 70 virtuţii. Căci aşa cred că trebuie numit acel loc unde petrecea sufletul fericit al Macrinei. Am luat-o cu noi şi pe fetiţa noastră, care avea un ochi atins de o boală infecţioasă. Faţa îi era urâţită şi vrednică de milă. Corneea i se îngroşase în jurul pupilei atinse de albeaţă din cauza bolii. Odată sosiţi în această sfântă sihăstrie, m-am despărţit de soţia mea, pentru a-i cerceta pe cei care duceau acolo o viaţă conformă cu filosofia. Eu am mers la bărbaţii pe care îi călăuzea Petru, fratele tău, iar soţia s-a întâlnit cu Sfânta Macrina în locul hărăzit fecioarelor. După ce am petrecut o vreme, ne-am hotărât să părăsim sihăstria.
Tocmai ne pregăteam de plecare, când, din ambele părţi, am primit semne de prietenie. Pe de o parte, fratele tău stăruia să rămân şi să iau parte la o agapă

frăţească, pe de alta, fericita Macrina o reţinea pe soţie, ţinându-i copila la sân şi zicând că nu-i va da fetiţa până când nu va sta la masa pregătită pentru ei şi nu se vor bucura de darurile vieţii corntemplative.

În timp ce mângâia copila cu dragoste, i-a sărutat ochii şi văzând infecţia, a zis: „Dacă îmi veţi face cinstea să luaţi masa cu noi, vă voi da în schimb ceva pe măsura bucuriei pe care mi-o faceţi".

„Ce oare?' - a zis mama fetiţei.

„Am un leac, a zis sfânta, ce poate vindeca boala ochiului".

După ce am venit de la comuniunea fecioarelor şi am primit invitaţia, am rămas bucuroşi, fără a ne mai gândi la nevoia ce ne grăbea să plecăm la drum.
38. Sufletul ne era plin de bucurie - căci Petru ne servise la masă cu propriile mâini, iar Sfânta Macrina se despărţise de soţia mea cu toată dragostea cuvenită. Astfel am pornit înapoi pe acelaşi drum veseli şi bucuroşi, povestind unul altuia cele întâmplate fiecăruia. În timp ce eu i-am povestit câte am văzut şi am auzit la bărbaţi, ea îmi povestea în amănunt - ca dintr-o cronică tot ce i se întâmplase, fără să scape nici cel mai mic lucruşor. Povestind toate la rând, a ajuns la partea cu făgăduinţa făcută nouă: colirul pentru ochi. Eram şi eu la fel de supărat din cauza neglijenţei ei şi am poruncit unui slujitor să alerge repede după leac.

Copilul, din braţele doicii, privi întâmplător spre mama sa. Atunci ea, aţintindu-şi ochii în ochii copilului, îmi zise strigând de bucurie şi uimire: „Lasă supărarea pentru neatenţia mea, căci iată, n-a rămas nimic neîmplinit din cele făgăduite. Adevăratul leac care vindecă toate durerile şi pe care ni l-a şi dat Sfânta Macrina, este rugăciunea. Efectul ei s-a împlinit, căci n-a rămas nici o urmă de boală, iar ochiul s-a curăţit prin acel dumnezeiesc tratament".

Şi vorbind încă, a luat copilul şi mi l-a pus în braţe. Iar eu. cu gândul la minunile de necrezut din Evanghelie, am zis: „Ce lucru mare este că prin mâna lui Dumnezeu se reda vederea orbilor, de vreme ce astăzi slujitoarea Lui, îndreptând această infirmitate prin credinţa în El, a săvârşit o faptă doar cu puţin mai prejos acelor minuni?"

Cu glasul frânt de suspine povestea aceste lucruri şi lacrimi îi şiroiau, amintindu-şi de minunea petrecută. Toate acestea le-am aflat de la militar.

39. Şi câte altele asemănătoare am auzit de la cele ce trăiau cu ea împreună şi ştiau în amănunt toate, nu cred că este bine să le adaug acestei relatări. Căci mulţi oameni dau crezare celor spuse, după măsura proprie, iar ce le depăşeşte posibilităţile, le judecă greşit, ca fiind în afara adevărului şi mincinoase, iată de ce voi lăsa deoparte [relatarea despre] recolta nemaipomenită din vremea foametei, când se lua grâu după nevoi, fără a se cunoaşte cu nimic lipsa, rămânând la aceeaşi măsură, ca înaintea împărţirii lui la cei nevoiaşi.

Şi mai sunt încă multe altele mai mari decât acestea: vindecări miraculoase, alungări de demoni şi preziceri adevărate ale celor ce aveau să vină. Toate acestea sunt crezute pe deplin ca adevărate de cei ce le cunosc bine, chiar dacă sunt de necrezut. Iar de către cei trupeşti sunt considerate ca inacceptabile, căci nu ştiu că împărţirea harismelor este după măsura credinţei: mică pentru puţin credincioşi, mare pentru cei tari în credinţă. Dar pentru a nu-i scandaliza pe cei puţin credincioşi, care nu cred în darurile lui Dumnezeu, m-am ferit să povestesc cele mai mari minuni socotind că cele povestite sunt îndestulătoare pentru a duce la bun sfârşit istorisirea despre [Macrina].

(Extras din cartea: Grigore de Nyssa – Viaţa Sfintei Macrina)

Canon de rugăciune către Sfânta cuvioasă Macrina, sora Sfântului Vasile cel mare

Troparul Sfintei cuvioase Macrina, sora Sfântului Vasile cel mare, glasul al 8-lea: Întru tine, maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip; că, luând crucea, ai urmat lui Hristos şi lucrând, ai învăţat să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor pentru aceasta şi cu îngerii împreună se bucură, cuvioasă maică Macrina, duhul tău.

Cântarea 1

Irmos: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Mirele cel curat al frumuseţii sufletelor, de care ai dorit, pe care L-ai iubit din toată inima, Sfântă Macrina prea mărită, roagă-L să lumineze pe cei ce te laudă.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca Cel ce eşti adâncul bunătăţii celei mai presus de cuget, Hristoase, ai mărit pe mireasa Ta cea neîntinată, fiind lipită de dragostea Ta, pe Sfânta Macrina cea fără prihană şi pururea pomenită.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prea lăudată Macrina, lauda fecioriei, cu fierbinţeală ţi-ai păzit trupul nevătămat, supunându-l Duhului prin sihăstrie şi prin vieţuirea ta cea aleasă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Hristos, cel ce a strălucit din pântecele tău, Mireasă a lui Dumnezeu, a răsărit Luceafăr în mijlocul inimilor, celor ce cu credinţă te cinstesc pe tine prea curată Maica lui Dumnezeu şi le-a răsărit ziua purtătoare de lumină, Preasfântă Fecioară.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm; ci întru Tine, Înţelepciunea Tatălui cea Ipostatică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind împodobită cu frumuseţe dată de Dumnezeu şi cu darul şi trăgându-te, lăudată, din neamul mucenicilor, ai râvnit obiceiului lor cel dumnezeiesc, cinstită Macrina.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Plecându-te legii celei dumnezeieşti, fecioară, ai părăsit amestecarea vieţii şi ai fugit de tulburări, petrecând în posturi şi în rugăciuni.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De pruncă mică ai dorit după sfinţenie şi de ochii maicii tale ai rămas păzită, Sfântă Macrina, prea lăudată şi fără prihană.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pământ nearat te ştim pe tine, Preasfântă Fecioară, ca pe una ce fără sămânţă ne-ai odrăslit nouă Spicul vieţii, prin care, întărindu-ne, pe tine te fericim.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cel ce şade în slavă pe scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit, Iisus cel din Dumnezeire, prin palmă curată şi a mântuit pe cei ce cântă: Slavă Hristoase, puterii Tale.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Omorându-te pentru lume şi pentru lucrurile lumii, te-ai îndreptat pe tine de dragostea cea dumnezeiască, a vieţui numai lui Dumnezeu, păzind frumuseţea Mirelui tău nestricată şi prea curată şi prea cinstită.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ceea ce a râvnit cinstitei Tecla, întâia muceniţă şi ai urmat vieţii ei celei dumnezeieşti, prin credinţă, din suflare dumnezeiască ai primit de sus şi numele ei prin asemănare.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Gătind mirese fecioarele, tu, Sfântă Macrina, le-ai adus Cuvântului celui fecioresc, care a strălucit din Fecioară; căci nepătimirea ei pe faţă o ai arătat a fi cuviincioasă şi pe potrivă pentru Cel Nepătimitor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Dumnezeieştile râuri ale darurilor, izvoarele vindecărilor şi împărţirile bogăţiei celei dumnezeieşti se împart de la mâna cea începătoare de viaţă a Celui ce S-a născut din pântecele tău, Mireasă a lui Dumnezeu, ceea ce eşti cu numele de dar.

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea slava Ta, Hristoase; dar noi pe Tine, Unul-Născut, strălucirea slavei dumnezeirii Tatălui, de noapte mânecând, Te lăudăm, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cugetând, frumoasă fecioară, la frumuseţea cea prea curată a cinstitului tău Mire, nu ai suferit să fie spurcată de patimi frumuseţea cea cinstită şi cu chip dumnezeiesc a sufletului tău, prea înţeleaptă.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Având pe Hristos mângâiere tare şi temeinică şi nesfărâmată, ai omorât tulburarea cea multă a patimilor, de noapte mânecând şi slăvind pe Domnul.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Păzitu-ţi-ai cugetul întărit către Hristos, căci către Dânsul din pântece te-ai dat, ceea ce eşti fără prihană şi Lui ţi-ai închinat sufletul şi trupul, din tinereţe sihăstrindu-te.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Născut-ai pe Hristos, Ziditorul a toată lumea, care ne-a închipuit de iznoavă pe noi, cei ce de bunăvoie am căzut la stricăciune şi ne-am înălţat către slava cea negrăită, o, Maică a lui Dumnezeu.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne, strigă către Tine Biserica, curăţindu-se de sângele demonilor cu Sângele curs, prin milostivire, din coasta Ta.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Dragostea lui Hristos lămurit înflorind în cugetul tău, ai sădit tot felul de bunătăţi şi învăţăturile cele dumnezeieşti ale dreptei credinţe.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lăudând pe Dumnezeu cu rugăciuni neîncetate, fecioară, ai tras de la Dânsul ajutor tare şi ai primit darul dumnezeieştii feciorii.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cununa darurilor te-a încununat Hristos, ca pe o fecioară curată şi te-a sălăşluit în cămările cele cereşti ca pe o povăţuitoare a cetei fecioarelor, cugetătoare de Dumnezeu.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cele deosebite mai dinainte s-au adunat în unire; căci tu în chip de negrăit ai născut cu două firi împreunate în ele pe Dumnezeu Cuvântul, care cu adevărat S-a Întrupat din tine, Preacurată.

Condac, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Iubind din toată inima pe Dumnezeu cel Bun, prea cuvioasă Macrina şi cinstita Cruce a Acestuia pe umeri luând, cu osârdie ai urmat Lui, de unde ai şi aflat iertare de greşeli.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai izbăvit din foc pe tinerii lui Avraam şi ai ucis pe caldei, care fără dreptate vânau pe cei drepţi, Prea lăudate Doamne, binecuvântat eşti, Dum-nezeu părinţilor noştri.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Numai de Hristos dorind şi ca una ce erai rănită de dragostea cea desăvârşită, lămurit grăiai: după Tine voi alerga, Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lepădând mişcările patimilor celor mult tulburătoare, te-ai îmbrăcat cu haina cea luminoasă a nepătimirii, cântând: Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Surpând sprânceana, cea ca de fiară înălţată a vrăjmaşului, începătorul de răutăţi, ai primit darurile biruinţei, vrednică de laudă, cântând: Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu îndrăzneala ta cea de Maică, rupe, prea curată, lanţul greşelilor, al celor ce, cu bună cucernicie şi cu credinţă, cântă naşterii tale: Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei bine credincioşi în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum lucrată; pe toată lumea ridică să-ţi cânte Ţie: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu petrecerea ta cea cuvioasă sfinţeniei şi cu viaţă curăţită prin credinţă, te-ai arătat prinos nerăpit, ceea ce eşti de Dumnezeu insuflată, mărită Macrina şi împreună cu îngerii cântai: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind îmbrăcată cu omorârea patimilor, te-ai mutat către dumnezeiasca nemurire, învăţând în chip ales şi înţelept nemurirea şi însăşi mişcarea sufletului, cântând: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminându-te la cuget şi la faţă de strălucirea vărsării de Lumina cea Întreit luminătoare, ai adormit, prea fericită, somnul cel fericit, văzând cu veselie pe Cel dorit de tine şi cântând: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe tine, sicriul cel prea sfânt şi umbrit cu Dumnezeiescul Duh, pe tine, ceea ce ai născut pe Cuvântul cel mai înainte de veci şi Veşnic, care, pentru nespusa milostivire, S-a făcut Om, Născătoare de Dumnezeu te lăudăm şi te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Eva, adică, prin boala neascultării blestem înăuntru a adus, iar tu, Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin Odrasla sarcinii tale, ai înflorit în lume Binecuvântarea; pentru aceasta, toţi te mărim.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând tu cu adevărat după bogată mila lui Dumnezeu, ai hrănit pe toţi cei lipsiţi de sărăcie, prea lăudată. Pentru aceea, Cel milostiv te-a mărit pe tine; căci te-ai arătat milostivă.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ai stat, prea mărită, înaintea lui Dumnezeu purtătoare de lumină; căci, împodobindu-te cu viaţă şi cu cuvânt şi cu tot felul de bunătăţi alese, te-ai făcut lumină şi ai luminat bună mireasma neamului, prin urcuşurile cele mai alese.

Stih: ***Sfântă cuvioasă Macrina, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ai locuit, Sfântă Macrina, în cămara cea prea luminată şi în casa cerească de Mire, unde ajungând, fecioară, împreună cu arhiereii, fraţii tăi, roagă cu îndrăzneală pe Dumnul să mântuiască pe toţi cei ce te laudă pe tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Rodul pântecelui tău a strălucit frumos întru podoabă mai mult decât toţi, că tu, Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ai născut pe Dumnezeu Întrupat, care S-a arătat ca să mântuiască pe om. Pentru aceea, toţi te slăvim.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Mieluşea fără prihană şi curată, înfrumuseţându-te cu podoaba darului, tăinuit te-ai împreunat cu Domnul prin curăţia vieţii. Pentru aceasta, ai primit darul tămăduirilor, vindecând toate bolile cu puterea Duhului.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul a 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Căzând întru multe feluri de supărări de la vrăjmaşii cei văzuţi şi nevăzuţi, cuprins sunt de valul păcatelor mele celor nenumărate; ci, ca la un ajutor fierbinte şi ca la un acoperământ al meu, alerg la limanul bunătăţii tale, prea curată. Pentru aceasta, Preasfântă Fecioară, roagă pe Cel ce fără de sămânţă S-a născut din tine pentru toţi robii tăi, care neîncetat te laudă, Născătoare de Dumnezeu prea curată, să dăruiască iertare de greşeli celor ce cu credinţă se închină prea curatei naşterii tale.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul a 8-lea. **Podobie:** Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Împuns fiind cu suliţa în coastă, Ziditorule, cel ce ai păzit pântecele nestricat, la naşterea Ta şi ai ucis cu suliţa pe tiranul, înnoind pe Eva cu înnoire dumnezeiască, Ţi-ai zidit firea din Adam cel dintâi, Tu, Adam cel de-al doilea. Pentru aceasta, dormind somnul cel din fire viu, tuturor ai dăruit viaţă; căci pe toţi i-ai deşteptat ca din somn, cu adormirea Ta, Cuvinte. Iar pe mine, Ceea ce fără durere Te-am născut, m-ai rănit cu suliţa, Milostive şi cu adormirea Ta m-ai lipsit de viaţa Ta.